

Fremtidsblikk

I 2050 har verdenssamfunnet tatt betydelige steg i retning av å oppfylle målene i Parisavtalen, i samspill med FNs bærekraftsmål og naturmål. Norge er på god vei mot netto null klimagassutslipp nasjonalt, og gir sterke bidrag til bærekraftig omstilling globalt. Det norske samfunnet er også bedre tilpasset allerede realiserte, og forventede fremtidige, endringer i klima, natur, industrielle og økonomiske forhold. Norske forskningsmiljøer er ledende innen å levere grunnleggende kunnskap om klimasystemet, klimatilpasning, omstilling og klimapolitikk. Norsk næringsliv er tilsvarende ledende innenfor bærekraftige løsninger for håndtering av utslipp og opptak av klimagasser fra atmosfæren, løsninger for tilpasning, og har en karbonnøytral verdikjede. Samspillet mellom forskning, forvaltning, næringsliv og offentlig sektor, ikke minst via utdanning, er en bærebjelke i den akselererende omstillingen som finner sted.

I 2050 forvalter Norge fortsatt sitt særskilte ansvar i polarområdene og er en drivkraft for forskning og fredelig sameksistens på høye breddegrader. Norge er ledende i det internasjonale samarbeidet knyttet til bærekraftig forvaltning av miljøet og naturressurser, inkludert en helhetlig forståelse av endringer i natur, klima, samfunn og internasjonale forhold i Arktis og Antarktis.

Kunnskap, forskning og innovasjon har vært viktige muliggjørende faktorer for utvikling i tråd med målene satt i Parisavtalen. Alt i 2030 var de globale utslippene nær halvert relativt til i 2020. Innovative løsninger innen teknologi, samt raske og omfattende systemendringer i de fleste sektorer, inkludert i våre produksjons- og forbruksmønstre, har vært nødvendige. Samtidig må samfunnet fremdeles tilpasses stadig nye forhold, med økende, mangefasettert klimarisiko i alle områder av verden. Politikere, næringsliv og befolkning har økende forståelse av effektene av klimaendringer på natur og samfunn, og tar denne forståelsen i bruk i eget tilpasningsarbeid og i strategisk planlegging. Nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å møte de globale utfordringene, tar utgangspunkt i at løsningene begynner lokalt. Klimapolitiske og økonomiske virkemidler tar utgangspunkt i en inngående forståelse av de unike utfordringene som møtes av samfunn, urfolk og natur forskjellige steder i verden. Kunnskap om klima og natur blir produsert i samarbeid med lokalsamfunn og lokal og tradisjonell kunnskap er integrert i forskning.

I 2050 er de polare områdene fremdeles i en særstilling, både hva angår klimaendringer, internasjonal oppmerksomhet og behov for særlig aktsomhet. Norge har en unik tilstedeværelse både i Arktis og Antarktis, gjennom forskning og forskningsstasjoner. Det har foregått betydelige framskritt for å koordinere internasjonalt samarbeid knyttet til tradisjonell feltvirksomhet. Videreutvikling av autonom observasjonsteknologi, fjernmåling og modellverktøy har vært avgjørende. Den forskningsbaserte forståelsen av arktisk samfunnsutvikling i seg selv, og som del av globale endringer i naturgrunnlag, kultur og samfunn, har vært sentral.

Denne porteføljeplanen beskriver Forskningsrådets bidrag for å kunne nå dette ønskede fremtidsbildet. Planen beskriver tiltak, som inkluderer utlysning av midler, og som skal iverksettes gjennom porteføljestyrets egne investeringer, og tiltak som forventes iverksatt gjennom investeringer gjort av andre styrer og EUs rammeprogram.

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.